

עדכון למעסיקים - העסקת בני נוער - תזכורת לקראת חופשת הקיץ

לקוחות יקרים,

לקראת יציאתם הצפויה של בני נוער רבים לחופשת הקיץ, נבקש לעדכנכם בכללי העסקת בני נוער כפי שנקבעו בחוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953 (להלן: "חוק עבודת נוער"):

1. גיל ההעסקה המותר לבני נוער

ככלל, חוק עבודת נוער אוסר על העסקת בני נוער שעדיין לא מלאו להם 15 שנה. עם זאת, החוק מבחין בין שלוש קבוצות גיל:

1.1. העסקת נוער בגילאים 16-18 במהלך שנת הלימודים: העסקתם של בני נוער מגיל 16 ומעלה, לרבות מי שמלאו להם 18 שנה, ושחל עליהם חוק לימוד חובה, מותרת רק לאחר שעות הלימודים, בתנאי שנמסרה למעסיק הודעה ממוסד החינוך על שעות הלימודים במוסד. העסקתם של בני נוער בגילאים אלו במהלך שעות הלימודים תותר רק בהתקיים אחד מהתנאים הבאים:

א. הילד מועסק כחניך, כלומר עבודתו היא לצורך רכישת מקצוע.

ב. מפקח מטעם משרד החינוך והתרבות אישר כי הילד השלים חינוך חובה בתקופה קטנה מתקופת הלימוד המתאימה לגילו.

ג. ניתן פטור מחובת לימוד סדיר לאור חוסר מסוגלות של הילד ללמוד במוסד החינוך.

1.2. העסקת בני נוער בגילאים 15-16 במהלך שנת הלימודים: העסקתם של בני נוער בגילאים 15-16 ושחל עליהם חוק לימוד חובה אסורה במהלך שעות הלימודים, אלא אם מתקיים אחד מהתנאים שפורטו לעיל.

העסקת שתי קבוצות הגיל המפורטות לעיל (גילאי 15-16 ; 16-18) מותרת במהלך חופשת לימודים רישמית.

1.3. העסקת בני נוער בגילאים 14-15: העסקתם של בני נוער בגילאים 14-15 מותרת **אך ורק** בחופשת לימודים רשמית ובתנאי שהם מועסקים בעבודות קלות אשר אינן עלולות להזיק לבריאותם והתפתחותם. על אף האמור, אין להעסיק ילד שטרם מלאו לו 15 שנים בהופעה ציבורית, אמנותית או לצורכי פרסום, או בצילומים לצורכי פרסום.

2. שעות עבודה בהעסקת בני נוער

בני נוער לא יועסקו יותר מ-8 שעות ביום, ו-40 שעות עבודה בשבוע. במקרים חריגים, תותר העסקת בני נוער עד 9 שעות ליום עבודה, ובלבד ששבוע העבודה לא יעלה על 40 שעות עבודה.

3. הפסקות

בני נוער זכאים להפסקה בת 45 דקות עבור כל 6 שעות עבודה, מתוכן לפחות חצי שעה רצופה.

4. העסקת בני נוער במנוחה השבועית

בני נוער זכאים ליום מנוחה שבועי אשר לא יפחת ממנוחה רצופה של 36 שעות. יום המנוחה ייקבע בהתאם לדת הנער/ה.

5. עבודת לילה

ככלל, חל איסור להעסיק בני נוער שחוק לימוד חובה חל עליהם בשעות שבין 20:00 לבין 08:00 בבוקר שלמחרת. לגבי מי שמלאו להם 16, ולא חלה לגביהם חובת לימוד, חל איסור להעסיקם בשעות שבין 22:00 לבין 06:00 למחרת. עם זאת לכלליים אלו קיימים שני חריגים:

5.1. מעסיק יכול לקבל היתר מזרוע העבודה לצורך העסקת בני נוער שמלאו להם 16 שנה בשעות הלילה.

5.2. בעקבות מלחמת חרבות ברזל, על רקע מצב החירום במשק, גיוס עובדים רבים לשירות מילואים, ולצד צמצום פעילותם של חלק ממוסדות החינוך, נחתמה הוראת שעה בדבר היתר כללי להעסקת בני נוער שמלאו להם 16 שנים עד לשעה 23:00. ההוראה קובעת, כי ניתן להעסיק בני נוער שמלאו להם 16 עד לשעה 23:00 כל עוד המעסיק ימלא אחר שני תנאים: (א) בתום יום העבודה והחל מהשעה 22:00 המעסיק ידאג להסעות ממקום העבודה למקום מגוריו של הנער/ה וכן; (ב) בין יום עבודה למשנהו תינתן לנער/ה הפסקה בת 14 שעות לפחות. ההיתר נכנס לתוקפו ביום 26.10.2023 והוא יעמוד בתוקפו עד ליום 9.11.2023 או עד לתום תקופת החירום, המוקדם מבניהם. יודגש כי נכון למועד כתיבת עדכון זה, תוקף ההיתר פג ולא חודש.

5.3. ביום 22.5.2024 אושר בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת תיקון לחוק עבודת נוער שמעגן כהסדר קבוע הסדר שהיה קיים עד כה כהוראת שעה שחודשה מעת לעת. בהתאם לתיקון, בתקופת חופשת לימודים רשמית, ניתן להעסיק בני נוער שמלאו להם 16 שנים, עד השעה 01:00. זאת, כל עוד המעסיק ידאג בתום יום העבודה ולאחר שעות פעילות התחבורה הציבורית, להסעת בני הנוער לביתם. יש לציין כי ביום 29.5.2024 הצעת חוק זו הוגשה לקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת לאישור סופי וצפוי כי תאושר.

6. שכר מינימום לבני נוער

על המעסיק חובה לשלם לבני נוער שכר מינימום בגין עבודתם. שכר המינימום נקבע בהתאם להשתייכות לקבוצות גיל ומתעדכן מעת לעת. החל מיום 1.4.2024 שכר המינימום להעסקת בני נוער על פי התעריפים הבאים:

6.1. **בני נוער עד גיל 16**: שכר מינימום בסך של 23.79 ₪ לשעה ושכר חודשי (עד 40 שעות שבועיות) בסך של 4,116.01 ₪.

6.2. **בני נוער בגילאים 16-17**: שכר מינימום בסך של 25.49 ₪ לשעה ושכר חודשי (עד 40 שעות שבועיות) בסך של 4,410.01 ₪.

6.3. **בני נוער בגילאים 17-18**: שכר מינימום בסך של 28.21 ₪ לשעה ושכר חודשי (עד 40 שעות שבועיות) בסך של 4,880.41 ₪.

7. ימי חופשה

במקומות עבודה בהם עובדים חמישה ימים בשבוע - מכסת ימי חופשה בת 14 ימי עבודה בשנה; במקומות בהם עובדים 6 ימים בשבוע - מכסת ימי חופשה בת 16 ימי עבודה בשנה. נער/ה שהועסקו משך פחות מ-75 ימים בשנה, לא יהיו זכאים לימי חופשה כאמור לעיל, אלא לתוספת של 4% משכר העבודה הכולל למשכורת.

8. ביטוח פנסיוני

המעסיק אינו מחויב בביצוע הפרשות לביטוח פנסיוני. חובה זו חלה לגבי עובדים שמלאו להם 21 שנים (במידה ומדובר בעובד) או מי שמלאו להן 20 שנה (במידה ומדובר בעובדת). עם זאת, ייתכן כי על פי הסכמים קיבוציים/ענפיים/צווי הרחבה ענפיים תחול חובת הפקדה לפנסיה גם לבני נוער.

9. פנקס עבודה

כיום, החובה לדרישת פנקס עבודה ממשרד העבודה בוטלה. במקום זאת, על המעסיק החובה להפנות את בני הנוער לבדיקות רפואיות ועל העובדים בני הנוער החובה להתייצב לבדיקה, (יובהר כי זמן הבדיקות יוכר כזמן עבודה) כתנאי מקדים להעסקתם, ולקבל בגינן אישור רפואי מרופא כללי. בנוסף על המעסיק לשמור על האישור הרפואי, יחד עם צילום תעודת זהות של הנער/ה או של הוריהם עד שנה לאחר תום ההעסקה.

10. ניכויים

ככלל, חל על המעסיק איסור לנכות משכרם של בני נוער. אולם, המעסיק חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות עבור בני הנוער המועסקים על ידו. בנוסף גם בני נוער עובדים חייבים בתשלום מס הכנסה משכרם, אולם בני נוער עד גיל 19 זכאים לנקודות זיכוי בהתאם לגילם בנוסף לנקודות הזיכוי הרגילות כך שרק נערים המשתכרים מעל 82,363 ₪ בשנה, ונערות המשתכרות מעל 91,706 ₪ בשנה מחויבים בתשלום מס הכנסה.

11. מסירת הודעה לעובד

על פי חוק הודעה לעובד, חובה על המעסיק למסור לבני הנוער אשר עתידים לעבוד למשך 30 ימים לפחות, הודעה שבה מפורטים בין היתר, הפרטים הבאים: זהות המעסיק והעובד, תאריך תחילת העבודה ומשך תקופת ההעסקה, עיקרי התפקיד של העובד, פרטי שמו ותפקידו של הממונה הישיר של העובד, גובה השכר השעתי של העובד, אורכו של יום העבודה ושל שבוע העבודה, יום המנוחה השבועי, וכן פרטים נוספים אשר יכולים לסייע לעובד להבין מה מצופה ממנו במסגרת עבודתו.

12. נסיעות לעבודה

מעסיק חייב לשלם לעובד את הוצאות הנסיעה ממקום מגוריו אל מקום העבודה ובחזרה ועד לשיעור מקסימלי יומי בסך של 22.60 ₪ או לפי תעריף חופשי חודשי.

13. הגברת האכיפה

בנוסף לעונשים הקבועים בחוק עבודת נוער כאמור לעיל, החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, תשע"ב-2011 מונה שורה של הפרות חוק עבודת נוער שבגינן יוטל על המעסיק עיצום כספי בהתאם לחומרת ההפרה ועד לסכום של 39,770 ₪.

אנו עומדות לרשותכם בכל שאלה או הבהרה ונשמח לסייע ככל הנדרש.

פישר (FBC & Co.)

Mfriedman@fbclawyers.com

עו"ד מורן פרידמן

Hsachs@fbclawyers.com

עו"ד הילה זקס

Hkohen@fbclawyers.com

עו"ד הדר כהן

Kberger@fbclawyers.com

עו"ד קרן ברגר

ובטלפון 03-6944162

הכלול באגרת מידע זו הוא מידע כללי בלבד, הוא אינו חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו. כל הזכויות שמורות לפישר ושות'. להירשם למייל זה או להסרה מרשימת התפוצה: news@fbclawyers.com